

Försäkringsmedicinsk kompetens - Handlingsplan hälso- och sjukvård, Region Gävleborg 2017 - 2018

Innehåll

Syfte och omfattning	1
Allmänt	1
Bakgrund.....	2
Ansvar och roller	2
Hälso- och sjukvårdsdirektör	2
HR direktör	2
Chefer på alla nivåer	2
Medarbetare	2
Beskrivning.....	3
Organisatoriska förutsättningar.....	3
Mål.....	3
Aktiviteter.....	3
Kvalitets- och kompetensförsörjningsplan 2017- 2018	6
Plan för kommunikation och implementering.....	7
Dokumentinformation	7
Referenser	8

Syfte och omfattning

Syftet är att skapa förutsättning för en strukturerad och långsiktig kompetensförsörjning inom det försäkringsmedicinska området så att det blir en naturligt ingående del i hälso- och sjukvårdens utbildningsplaner och utbildningsutbud. Läkares arbete med sjukskrivning utgör en central del i sjukskrivningsprocessen, men även andra personalgrupper berörs av området som t.ex. rehabiliteringskoordinatorer, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, psykologer och kuratorer.

Allmänt

För att stimulera landstingen till att ge sjukskrivningsfrågorna högre prioritet i hälso- och sjukvården och för att utveckla sjukskrivningsprocessen införde staten efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) den så kallade Sjukskrivningsmiljarden. I överenskommelsen mellan staten och SKL om en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess för 2017 - 2018 ingår villkor om fortsatt kompetenssatsning inom försäkringsmedicinska området.

Försäkringsmedicin är en av grunderna för att säkerställa god kvalitet i arbetet med sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Sjukvårdshuvudmännen ansvarar för att det finns system och ledningsstrukturer för kompetensutveckling och kvalitetsuppföljning av sjukskrivningsprocessen. I hälso- och sjukvårdens

ansvar ingår att utveckla och tillhandahålla utbildningsinsatser och kompetensutveckling i syfte att säkerställa att medarbetare och team har tillräcklig kunskap och kompetens inom försäkringsmedicin för att utföra sitt arbete inom sjukskrivning och rehabilitering.

Bakgrund

Region Gävleborg har sedan ett antal år tillbaka övertagit ansvaret från Försäkringskassan för att arrangera den försäkringsmedicinska utbildningen för läkare på AT- och ST-nivå. Regionen erbjuder nu mer också försäkringsmedicinsk utbildning till läkare med icke-svensk läkarutbildning samt till övriga grupper som arbetar direkt eller indirekt med kvinnor och män som är eller blir föremål för sjukskrivning.

Den försäkringsmedicinska utbildningen som erbjuds följer en stegvis utbildning från introduktion, steg 1, steg 2 och steg 3 som följer lärandemålen för AT- och ST-läkare. Utöver detta erbjuds också specifika försäkringsmedicinska utbildningar ex. vis om kvalitet i läkarintyg och introduktion för rehabiliteringskoordinatorer mm. Dessutom erbjuds specifika arbetsplatsanpassade försäkringsmedicinska utbildningar vid behov. De olika stegen ges för närvarande vid 1-2 tillfällen per termin. De olika stegen finns beskrivna och definierade.

Regionen har som grund för arbetet ”Försäkringsmedicinsk utbildning – läns- och sjukvårdens gemensamma beskrivning för hälso- och sjukvården” (Platina 04-58084) fastställd i det integrerade ledningssystemet.

Ansvar och roller

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ytterst ansvarig för handlingsplanen.

HR direktör

Säkerställer att försäkringsmedicinska utbildningarna erbjuds kontinuerligt i Hälso- och sjukvårdsförvaltningens interna utbildningsutbud.

Chefer på alla nivåer

Ansvarar för att kommunicera innehåll i planen och skapa förutsättningar för medarbetarna att verka för planens mål i det dagliga arbetet

Medarbetare

Ska känna till och ges möjlighet att arbeta utifrån handlingsplanen.

Beskrivning

Organisatoriska förutsättningar

Tidigare har de försäkringsmedicinska utbildningarna initierats och drivits av projektet Bra Sjukskrivning. Utvecklingsavdelningen och HR-avdelningen inom lednings- och verksamhetsstöd har på olika sätt medverkat för att arrangera och marknadsföra dessa. De försäkringsmedicinska utbildningarna är nu integrerade i Region Gävleborgs ordinarie utbildningsutbud. För närvarande erbjuds introduktionsutbildningar för AT respektive utlandsrekryterade läkare, Steg 1 respektive Steg 2 utbildningar vid minst två tillfällen per år. Utbildningarna förläggs på olika delar i länet. Temadagar eller tematräffar erbjuds vid behov.

Mål

Region Gävleborg ska under 2017 vidareutveckla utbildning och handledning inom försäkringsmedicin utifrån de nya kompetenskraven och rekommendationerna i målbeskrivningar om läkarnas specialiseringstjänstgöringar (ST) samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring (SOSFS 2015:8) och senast vid utgången av 2018 ska utbildning och handledning inom försäkringsmedicin finnas för minst hälften av relevanta specialisttjänstgöringar.

Aktiviteter

1. Försäkringsmedicinska utbildningar

Mål: Försäkringsmedicinsk utbildning enligt nya kompetenskraven tillhandahålls inom ramen för försäkringsmedicinsk utbildningsplattform i regionens ordinarie utbildningsutbud.

Aktivitet: Fortsätta erbjuda försäkringsmedicinska utbildningar inom Region Gävleborgs ordinarie utbildningsutbud. Inbjudningar till alla utbildningar publiceras på kompetensportalen inom Region Gävleborg. Studierektorer och administratörer för AT/ST och utlandsrekryterade läkare ansvarar för att utbildningarna görs kända för dessa grupper. Utbildningarna utannonseras regelbundet varje termin.

Ansvar: HR-avdelningen

2. Kompetensutveckling inom Försäkringsmedicin

Mål: Säkerställande att kunskap inom följande områden ingår i fortbildning och handledning inom Försäkringsmedicin:

- En jämställd sjukskrivningsprocess inklusive kunskap om våld i nära relationer i arbetet med patienters sjukskrivning,
- Bedömning av behovet av sjukskrivning som en del av god individbaserad/personcentrerad vård och behandling,
- Hur medikalisering av normala livshändelser kan undvikas,

- Vikten av förvärvsarbete som ett hälsofrämjande värde för individen där patientens förmåga och möjligheter står i centrum,
- Hur dialogen med patienten i dessa frågor kan utvecklas.

Aktivitet: Säkerställa innehåll i utbildning och handledning efter genomgång av utbildnings- och handledningsupplägg med utbildare och studierektorer

Ansvar: HR, Utbildare, studierektorer

3. AT/ST-läkarutbildning

Mål: Obligatorisk deltagande för AT-läkare och för ST-läkare inom sjukskrivande verksamheter, samt temadagar eller dylikt för specialister

Aktivitet: Utbildningarna fortsätter att erbjudas terminsvis som del i det fasta utbildningsutbudet inom Region Gävleborg.

Ansvar: HR-avdelningen, Försäkringsmedicinska utbildare, studierektorer

4. Verksamhetsstöd för sjukskrivande specialister

Mål: Erbjudna påbyggnadsutbildningar och erbjudande om verksamhetsstöd för specialister inom Försäkringsmedicinska området.

Färdiga specialister har sannolikt arbetat med sjukskrivning vid många tillfällen, men försäkringen och regelverk mm förändras varför förnyad utbildning inom detta område behövs för att arbetet ska kunna fortsätta att utföras på ett tillfredsställande sätt. Det befintliga steg-systemet bedöms vara den struktur som ska utvecklas och användas också för dessa båda grupper. Dessutom ska verksamhetsstöd erbjudas samt utveckling och implementering av nya utbildningar och insatser ska göras.

Aktivitet: Erbjudna temadagar alternativt skräddarsydda utbildningar för specialister samt enstaka föreläsningar till verksamheter eller grupper. Analys av behov, och erbjudande av nya utbildningar och insatser

Ansvar: HR-avdelningen/Försäkringsmedicinska kommittén

5. Kompetensutveckling för berörda yrkeskategorier

Mål: Erbjudna kontinuerlig kompetensutveckling och verksamhetsstöd inom Försäkringsmedicinska området för berörda yrkeskategorier.

Inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns en strävan att sjukskrivande verksamheter och dess personal ska arbeta enligt den fastställda länsgemensamma rutinen för vårdprocessen sjukskrivning. I rutinen framgår att all berörd personal som på olika sätt möter sjukskriva i det vardagliga arbetet ska ha kompetens inom det försäkringsmedicinska området. Det innebär att man från arbetsgivarperspektiv förordar försäkringsmedicinsk utbildning för dem som ska arbeta med sjukskrivning i vård och behandling. Icke-sjukskrivande personal har

många gånger långa och nära kontakter med sjukskrivna och rätt bemötande kan spela stor roll för hur sjukskrivningsprocessen utvecklar sig.

Region Gävleborg ska under 2017 vidareutveckla den försäkringsmedicinska kompetensen inom ordinarie system och ledningsstrukturer för kompetensutveckling. Senast vid utgången av 2018 ska det finnas en struktur för ett kontinuerligt kompetensstöd i form av fortbildning och handledning inte bara för läkare utan även andra professioner som är involverade i försäkringsmedicin, såsom t.ex. fysioterapeuter, arbetsterapeuter, psykologer, kuratorer samt rehabiliteringskoordinatorer. Strukturen ska även innefatta verksamhetsstöd samt utveckling och implementering av nya utbildningar och insatser.

Aktivitet: Fortsatt erbjudande till berörd personal till kompetensutveckling inom försäkringsmedicinska området och möjlighet att delta i försäkringsmedicinska utbildningarna. Riktade insatser till utvalda målgrupper.

Ansvar: HR-avdelningen, Försäkringsmedicinska kommittén

6. Lärandemål inom AT/ST-utbildningar

Mål: Alla AT- och ST-läkare som erhåller försäkringsmedicinsk utbildning når sina respektive lärandemål utifrån de nya kompetenskraven och rekommendationerna i målbeskrivning.

AT-läkarintroduktion (1/2-dag) och introduktion (heldag) för utlandsrekryterade läkare är obligatoriska varför merparten har deltagit i dessa utbildningar. ST-utbildning innebär att ett antal delmål ska uppnås för att en läkare ska få sin specialistkompetens godkänd av Socialstyrelsen. När utbildningen ingår i ett delmål för ST-utbildning kan den ses som obligatorisk mot de nationella utbildningsmålen. I det här perspektivet är ST-studierektorerna centrala då de vet och kan avgöra om utbildningen är eller ej är obligatorisk. God kontakt med studierektorerna är därför viktigt i det fortsatta arbetet. Studierektorerna ansvarar för att upplägg för att nå delmålen möjliggörs.

Aktivitet: Fortsatt utbud av kvalificerade försäkringsmedicinska utbildningar ges inom ramen för Region Gävleborgs ordinarie utbildningsutbud. Obligatorisk del i AT/ST utbildningen.

Ansvar: HR-avdelningen, Studierektorer

7. Utbildning inom området psykisk ohälsa

Målgrupp: Sjukskrivande läkare inom primärvården, Handläggare/kontaktpersoner inom Försäkringskassan samt rehabkoordinatorer.

Mål: Aktuell kunskap inom området psykisk ohälsa, dvs. de områden som genererar flest sjukskrivningar, för professioner som är centrala inom sjukskrivningsprocessen.

Behandlande läkare ska få kunskap och verktyg för hur man kan agera på bästa sätt i sjukskrivningssituationen tillsammans med patienten. Stimulera till ökad aktivitet för att nå de nationella målen om ökad psykisk hälsa och minskad sjukfrånvaro.

Aktivitet: Utbildningssatsning med lokala seminarier med föreläsningar och diskussioner under hösten 2017 med avslutande konferens med externa föreläsare under 2018.

8. Försäkringsmedicinsk sakkunnig

Mål: Vid utgången av 2018 ska tillgång till läkare med fördjupad kompetens inom Försäkringsmedicin finnas på övergripande nivå och i relevanta delar av verksamheten.

Region Gävleborg ska verka för tillgång till läkare med fördjupad kunskap i försäkringsmedicin (försäkringsmedicinsk sakkunnig) ska finnas, som ett stöd till kollegor och medarbetare i det praktiska försäkringsmedicinska arbetet.

Aktivitet: Under 2017 analyseras läget och undersöks möjligheter för tillsättande av försäkringsmedicinsk sakkunnig inom Region Gävleborg. 2018 ska försäkringsmedicinsk sakkunnig finnas tillgänglig inom regionen.

Ansvar: Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kvalitets- och kompetensförsörjningsplan 2017- 2018

Följande handlingsplan bedöms säkerställa inom området försäkringsmedicin på kort och lång sikt.

Aktivitet	Klart senast	Ansvarig
Förvaltande organisation för försäkringsmedicinsk utbildning	Fortlöpande	HR-avdelningen Försäkringsmedicinsk kommitté
Översyn av innehåll och utbildningsupplägg i utbildningarna och i de olika stegen i de försäkringsmedicinska utbildningarna.	2017-2018	HR-avdelningen, utbildare, studierektorsgrupp
Rutin och beskrivning av utbildningar i klinisk försäkringsmedicin.	Kontinuerlig uppdatering	HR-direktör
Säkerställa att tillgång på utbildare finns såväl på kort som på lång sikt.	Fortlöpande	HR-direktör
Försäkringsmedicinsk utbildning ingår som obligatorisk del i introduktion för utlandsrekryterade läkare.	Fortlöpande	HR-direktör

Aktivitet	Klart senast	Ansvarig
Säkerställa att Försäkringsmedicinsk utbildning erbjuds såväl berörd personal inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som inom privat verksamhet.	Fortlöpande	HR-direktör Chef Hälsoval Gävleborg
Erbjuda försäkringsmedicinsk utbildning för icke-sjukskrivande personal.	2017 - 2018 Fortlöpande	HR-direktör Försäkringsmedicinsk kommitté
Marknadsföra de försäkringsmedicinska steg-utbildningarna för berörd personal	2017 - 2018 Fortlöpande	HR-avdelningen, AT-/ST-samordnare. web-information
Årligen genomföra behovsanalys utifrån antalet deltagare i försäkringsmedicinska utbildningarna så att utbildningstillfällen planeras och erbjuds i erforderlig mängd och till utsedda målgrupper.	Årligen	HR-avdelningen Försäkringsmedicinsk kommitté
Säkerställa att innehållet i FM-utbildningarna motsvarar kraven på jämställd sjukskrivningsprocess/vård i nära relationer och övriga innehålls- och kunskapskrav i Överenskommelsen 2017 - 2018	2017 - 2018	Försäkringsmedicinsk kommitté, utbildare, Studierektorer, samordnare
Analys av behov och specialanpassad utbildning för specialister	2017 - 2018	FM-utbildare Försäkringsmedicinsk kommitté
Analys av behov och FM utbildning för Specialistläkare inom primärvården	2017 - 2018	FM- utbildare Försäkringsmedicinsk kommitté
Analys av tillgång till läkare med fördjupad kunskap i Försäkringsmedicin och behov av tillsättande av försäkringsmedicinsk sakkunnig läkare.	2017-2018	Hälso- och sjukvårdsdirektör HR direktör
Uppföljning och analys av sjukskrivningsläget med Hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp (HSL)	Terminsvis	Eva Alner-Liljedahl, Områdeschef Försäkringskassan

Plan för kommunikation och implementering

Efter granskning och fastställande finns planen tillgänglig för alla medarbetare med inloggning i Region Gävleborgs integrerade ledningssystem.

Dokumentinformation

Denna handlingsplan har tagits fram av

- Annchristin Johansson, Samordnare/processledare, Försäkringsmedicin

Referenser

Dokumentnamn	Plats
Överenskommelse om kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess 2017 - 2018	www.skl.se
04-58084 Försäkringsmedicinsk utbildning – Förvaltningsgemensam beskrivning för hälso- och sjukvården	Platina
09-31966 Vårdprocessen sjukskrivning – direktiv	Platina
09-30644 - Vårdprocessen sjukskrivning – rutin	Platina
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring SOSFS 2015:8	www.socialstyrelsen.se
Kvalitet i sjukintyg Intern broschyr	www.regiongavleborg.se
Läkarutlåtande om hälsotillstånd Intern broschyr	www.regiongavleborg.se

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet